

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljskih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razumno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje 3 nč. večerne številke po 4 nč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nč. Izven Trsta po 1 nč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Gradec 11. V deželnem zboru je utemeljil poslanec Posch predlog, tičeči se uporabe § 14. in je rekel, da ga je predložil zato, da vlada ne bode morebiti menila, da je molčanje deželnega zbora dobro znamenje za njo, ali, da se ji s tem celó negativno pritrjuje. Predlog naj bi bil za vlado tudi svarilo, da naj ne hodi dalje po krivih potih, na katere je krenila. Posch je končno navajal zahteve Nemcev, kakor: odpravo jezikovnih naredeb itd. Njegov predlog je bil izročen ustavnemu odseku.

Inomost 11. Deželni zbor je bil danes odprt. Italijanski poslanci niso došli.

Opava 11. V današnji seji deželnega zbora je predložil poslanec Türk, naj deželni zbor zahteva od vlade, da si ista naj ne razlaga in ne uporablja § 14. svojevoljno, ampak, da naj omogoči z odpravo jezikovnih naredeb, da se zopet povrnejo ustavne razmere.

Dunaj 11. Namestništvo je razpustilo društvo nemških nacionaleev (predsednik poslanec Wolf), nemško okrajno društvo, društvo evangelijskih vernikov in zvezo »Deutscher Ausflugsbund des Bundes der Germanen.« Vsa ta društva so se nahajala na Dunaju. Razpust se je izvršil na podlagi § 24. društvenega zakona.

Brest (Francosko) 11. Tukaj so se potopile tri ribiške ladije. Dvajset oseb je utonilo.

Sondrio 11. Minolo noč je nastal požar v občini Valurva pri Borno, ki je vpepelil več nego sto hiš. Dve osebi sta zgoreli. Škoda cenijo na 400.000 lir.

London 11. »Reuterjeva pisarna« javlja iz Pekinga od včeraj: Nemške čete niso šle v Ičau-fu, ampak so se pomaknile samo v bližino mesta in

so razrušile tri vasi, ki so se jim ustavljale, potem so se napotile nazaj. Vendar pa še obsedajo nemški vojaki kraj Ičau. Nadejati se je, da je sedaj končan ta dogodek in da ustavijo nemške čete brezakonje, ki je vladalo dosedaj. Kaže se, da krajani mandarini podpirajo ljudstvo.

Cetinje 11. Črnogorci bodo na razoroževalni konferenci zastopali ruski odposlanci.

Nemški Brod 11. V gozdu pri Polni so našli na veliki petek pohabljen mrtvo truplo šivilje Iruza. V Polni in po okolici se je raznesla vest, da so šiviljo umorili Židje, vsled česar je začelo zelo vreti med ljudstvom. Žida Hülsnerja so zaprli, ker leti nanj sum, da je on umoril šiviljo.

Bukarešta 11. Ministerski predsednik Stourdza je danes kralju podal ostavko kabineta.

Javni shod

pol. druš. »Edinost« v Koštaboni na Pomjanščini dne 9. aprila 1899.

Sobana je bila natlačena samih resnih mož. Ako rečemo, da jih je bilo 300, smo rekli najbrže premalo.

Od strani političnega društva so bili navzoči: predsednik Matko Mandić, podpredsednika dr. Gustav Gregorin in dr. Otokar Rybář ter odbornik Makso Cotič. Častno je bila zastopana tudi duhovščina. Prišli so: dekan Ladovac, župnik Šašel, administrator Cink in kapelana Colja in Čemažar.

Kmalo po 3. uri popoldne je otvoril predsednik Matko Mandić to znamenito zborovanje.

V svojem nagovoru je predsednik označil namen današnjemu shodu. Povedal je, kateri je bil glavni namen deželnemu odboru, da je predložil deželnemu zboru zakon za razdelitev občine po-

mijanske in kako se je manjšina upirala temu zakonu. Dokazoval je, kako neutemeljeni so vsi tisti namišljeni razlogi, ki jih je navajala večina dež. zbora za razdelitev. Če je primanjkovalo sposobnih mož za dobro upravo jedne občine! koliko bolj jih bo primanjkovalo za dve občini. Če so bili popred stroški veliki za upravo jedne občine, koliko večji bodo za upravo dveh občin! In če popred — za časa narodnega zastopa — ni bila uprava uzorna, kdo je bil kriv na tem? Mar ne oni predniki, ki so priveli občino do kraj propada in ki so jo zapustili uprav v groznem neredu? Mari ne isti deželni odbor, ki je upraviteljem s pošteno voljo — mesto da bi bil šel na roko — metal le polena pod noge, jim razveljavljaj sklep za sklepanje, ne dovoljeval proračuna, onemogočal pobiranje občinskih doklad in dajal s tem potuho upornim občinarjem?!

Komisija za rešenje reklamacij proti volilnim listam — sestavljena iz samih italijancev — je odbijala vse naše pritožbe. No, sedaj leži stvar na okrajnem glavarstvu, in če tu ne bo pravice, nam je odprta pot na upravno sodišče.

Pol. društvo »Edinost« je storilo vse možno, da bi se rečena komisija sestavila pravično in da bi bila tudi naša stranka primerno zastopana v njej. Govornik sam je bil pri namestniku, toda ni hasnilo. Toda glede volilne komisije je še čas. V tem pogledu treba napeti vse sile.

Govornik je pripovedoval, kako se je leta 1869. izdal zakon za reorganizacijo občin in kako so takrat Italijani ustvarjali same velike občine v nadi, da bodo laška ali pod laškim uplivom stoječa mesta uplivala na manjša sela in jih poitalijančevala. Toda varali so se, kakor se vidi v mnogih raznih krajih, v Pazinu, Žminju, Buzetu itd. Sedaj se kesajo in delijo zopet. Tako so razdelili tudi občino pomjansko, da si ohranijo vladarstvo vsaj v jedni manjši občini — prav tej, v

PODLISTEK.

Mati.

Podlesnikov. — (Dalje).

V nizki in zaduhli podstrešni izbi čevljarja Koša je bilo par tednov po onem dogodku zopet vse pri starem . . .

Dan na dan je sedel čevljar na svojem stolu pred malo, na nizkih nogah stoječo mizico, na kateri je ležalo v strašnem neredu nekaj usnja, par kriveev, skledica za smolo, nekaj klopčičev drete in drugih čevljarjskih potrebščin . . . Delal je pridno od zore do mraka čevljar Koš. Saj je pač vedel, za koga dela!

Ko je sedel tako časi na svojem trinožnem stoleu in sukal dreto ter krpal stare črevlje, so se urivale v njegovo sivo glavo čudne vesele misli, da se kar ločiti ni mogel od njih; delo mu je tedaj navadno zastajalo, sivo glavo je podprl z rokami in jel premišljevat . . .

»Da tako bo«, je govoril sam z seboj, »dam ga v šole, da študira in postane gospod, velik gospod; tedaj pa bode skrbel za-me in za svojo mamico . . . To bo krasno! Ne bo mi treba več toliko delati . . .«

V takih trenutkih ni bilo srečnejšega čevljarja pod božjim solncem, nego je bil stari Koš . .

Vstal je s stolea in pohitel k zibeljki, kjer

je ležal njegov malček, njegov zlati, presrčkani Francek . . .

Sklonil se je nad njim in ga jel poljubljati in gladiti po mehkih, napetih ličicah in zlatih laskih in ves srečen je govoril: »Ti moj Francek, zlati moj Francek, moj golobček, moja nada in opora na stare dni . . .«

Otrok v zibeljki pa se mu je smehljaj in ga gledal z svojimi malimi, modrimi očki tako ljubeznjivo, da se je srečnemu očetu kar sree smejalo radosti in sreče . . . Ko pa mu je bilo dovolj laskanja in božanja očetovega, tedaj pa je začel otrok neusmiljeno kričati in upiti ter se premetavati po zibelji, da je bilo joj . . .

Mlada Rezika je priletela prestrašena iz kuhinje, odgnala »starega noreca« in s težavo umirila kriččega Franceka . . . Koš pa je sedel zopet na svoj stolec in začel razbijati in delati in sanjati o svojem malčku . . .

Minilo je par let . . .

V podstrešni sobici pri čevljarju Košu se ni mnogo spremenilo. Čevljarju so potekali dnovi enolično v vednem delu in skrbi za sina. Francek je dorastel in obiskoval že četrto gimnazijo. Le stari Koš se je dokaj izpremenil: hrbet se mu je še bolj zgrbil, iz čeljusti je zgubil zadnji zob in pleša na glavi se mu je povečala. A tudi telo mu je postalo suho in trhlo . . .

Moči so ga zapuščale in vid mu je slabel. Toda delal je še vedno pridno in marljivo, saj mu je bilo skrbeti za sina, kateri postane kmalu »velik gospod . . .«

Kako je ljubil svojega sina, svojo nado in oporo na stare dni!

Njegovi ženi Reziki pa se je kaj malo poznalo, da je soproga ubogega čevljarja. Razvijala se je ko pomladni evet in se oblačila nenavadno skrbno . . .

Ljudje po mestu pa so si pripovedovali čudne stvari — o mladi čevljarici in se smejali neumnemu in kratkovidnemu stareu, katerega vara žena kruto in grdo . . .

Koš pa je pridno delal in molil ter iskal tolažbe v svojem delu pri Bogu in sv. Antonu, svojem patronu . . .

Francek pa je raste in se pridno učil, da čim preje izpolni gorečo željo svojega očeta — da postane »gospod«.

Toda prišlo je drugače!

Nastopila je zima in dan se je skrčil. Čevljar Koš je moral časi delati dolgo v noč, da je mogel prisluziti denarja za domače potrebe. Tisti noveci, katere je v »boljših časih« dajal na stran za stare dni, so že davno skopneli in v zakajeno in temno čevljarjevo stanovanje je jela prihajati, sprva bolj počasi, a potem vedno hitreje in hitreje mrzla in neizprosna revščina.

(Pride še.)

kateri zborujemo danes — ker že niso mogli več vladati v prejšnji veliki občini. Sedaj pa je navas, poštene močje — tako je vskliknil govornik — da storite svojo dolžnost in prekrizate laške račune. Mi vsaj se nadajamo, da se ljudstvo pokaže zavedno in da pove Italijanom, da hočemo biti sami gospodarji na svoji zemlji!

Mej vsem govorom predsednika je bilo burno pitrjevanje, a ob zvršetku so zaorili burni klici: Hočemo! Hočemo! Živio! Živio!

Jako lepo in poljudno je govoril potem kmet Anton Glavina, ki je jeden iz trojice dosedanjih upraviteljev občine. Z zgovorno besedo je zavračal vsa predbacivanja na adresu prejšnjega narodnega zastopa in še posebno prejšnjega župana Beliča. Temu poslednjemu se očita, da je napravil dolg. Ali kdo je temu kriv, da je moral nastati dolg?! Vsakdo ve, koliko stroškov ima vsaka občina. Občina pomjanska je imela najmanj 1200 gl. letnih stroškov. V l. 1897., menda v juliju, je imelo sedanje upraviteljstvo sejo, v kateri so se pogovarjali o tem. In takrat se je pokazalo, da ima občina še od leta 1895. iztirjati 1300 gl. na dokladah. Od leta 1896. in 1897. se tudi ni nič iztirjalo, ker se ni moglo iz vzrokov, katere je opisal že predsednik. A sedaj pojte na občino in boste videli, da je županstvo vse plačalo. Od kje je vzelo? Moralo je napraviti dolg. Naj se le napravijo računi, da bomo videli, koliko je župan Belič prejel in koliko izdal, in potem bomo še le govorili. Belič je vedno zahteval od sedanjega upraviteljstva, naj se obračuna. Čujte, po računih, ki jih je potrdil Beliču tudi deželni odbor, imel bi le ta še tirjati kakih 800 gl. Je-li tak mož nepošten? Je-li on kriv, da mu deželni odbor ni potrdil poročila in da mu je zabranjeval pobirati doklade?! Kako naj bi bil zadoščeval dolžnostim občine?! Moral je jemati na posodo. In takega moža hočejo slikati kakor sleparja! (Ta izvajanja poštenega priprostega moža so napravila globok utis na poslušalce.)

Glavina je nadaljeval in dokazoval s posamičnimi kričečimi izglezi, kako se je postopalo o reševanju reklamacij. Tu je odločeval le sedanji tajnik Bartolich, ki pravi vedno, da je vse prav tako, kakor hoče deželni odbor. Tako je pri nekem zapisano, da mu je oče mrtev, in v resnici pa je živ. Reklamiralo se je — a zastonj.

Govornik je pripovedoval, kako so lovili križe na prošnjo za razdelitev. V Koštahonj so pravili, da bo županstvo v Koštahonj, v Pomjanu, da bo v Pomjanu, v Šmarjah, da bo v Šmarjah. Konečno pa je govornik pokazal z jednim kričečim izgledom, kakov mož je jeden sedanjih upraviteljev občine, prav oni, ki največ govori o prejšnjem županu Beliču. Tu dogodek je vzbudil senzacijo med poslušalci. Zaključnjé je pozival svoje soobčinarje, naj se vedejo pošteno, naj se ne dajo slepariti od agitatorjev in naj glasujejo po svoji vesti in po svojem poštenem prepričanju, kajti: kakor si posteljejo, tako bodo ležali.

Rekli smo že, da je govor Glavine napravil globok utis. Utis je bil tem večji, ker je bil dosežen s priprosto, poljudno besedo.

(Pride še.)

Politični pregled.

TRST, 12. aprila 1899.

Na predvečer zasedanja deželnega zbora istrskega. Glasilo večine v tem deželnem zboru, poreska »L' Istria«, preludira predstoječemu zasedanju najpro s protestovanjem proti temu, da se je deželni zbor sklical v Koper in ne v Poreč. In potem pristavlja hinavski, da je bil protest večine proti tej odredbi vlade razmerno pohleven le zato, ker so na člene iste vplivali: samoljubje, vest, čut o lastni odgovornosti nasproti deželi in do življenskih interesov iste. Kdor zna prevajati iz jezika laške hinavščine na jezik odkritosrčnosti, ta poreče, da se je vlada odločila za Koper bržkone zato, ker so jej Italijani nasvetovali — Koper!!

Da pa vlada ne bo mislila, da je stvar že rešena v popolno zadovoljstvo Italijanov in da so ti poslednji tako v ceno — navihani trgovci se drži vedno trdo, tudi kadar je napravil dobro kupčijo — je spoštovana »Istria« hitro vzela kol v roko, s katerim je namignila vladí: tudi potrpežljivost in popustljivost Italijanov ima svoje meje. Ozlovolje-

nost da se lahko premeni v odprt konflikt. In tedaj da postane obnemoglost deželnega zbora akutna.

Prav za prav je to prav lepo od slavne »Istrie«, da drži vladi zrcalo pred nos, v katerem more videti laško gospodo v nje pravi podobi. Vlada ve sedaj iz njih lastnih ust, kaj zahtevajo Italijani od nje, da zahtevajo: svobodno roko jim mora pustiti v vsem, sicer bo konflikt, akuten konflikt.

Potem je »Istria« postavila paralelo med razmerami v Istri in onimi v Tirolu in Gorici. V Tirolu so Italijani žrtev nemške požrečnosti, v Gorici pa morajo prenašati kaprice, predrznosti in napade Slovencev. Zaključek: vsaj v Istri morajo poskrbeti Italijani, da se jim ne bo godilo tako, kakor se godi onim v Tirolu in Gorici. Kolikohinavstva! V Tirolu je dejstvo to, da so se jeli Nemei in vlada pogajati z Italijani; da so Nemei pripravljeni za marsikako koncesijo in da morejo Italijani pričakovati — da si sestavljajo manjšino v deželi — da se jim v nedaljnji bodočnosti izpolnijo njih opravičene zahteve. So-li kedaj istrski Italijani pokazali vsaj voljo za taka pogajanja?! Je-li istrskim Slovanom — ki pa sestavljajo večino prebivalstva — le iskrica nade, da pridejo le do najskromnejših pravic, ako bo to odvisno od »popustljivosti« Italijanov!!

In še le v Gorici! Oni so le tretjina v deželi, pa imajo v deželnem zboru večino, uživajo vso obrambo od strani vlade, imajo deželnega glavarja, imajo večino v deželnem odboru, dobivajo milijonov od dežele in države za svoje potrebne in nepotrebne naprave, mej tem ko privoščajo Slovence le gospodarskih drobtin, jim zatezajo najnuje stvari — glej vipavsko železnico! — jim odriavajo jezik iz deželnih naprav in ustanov, s kratka: Italijani silijo Slovence se svojo politiko brutalnosti v politiko ubupa! Koli nesramna tartiferija, da prihaja sedaj »Istria« in svari istrske Lahe s — trpljenjem goriških Lahov.

Ali to hinavstvo laško se popenja na svoj višek še-le ob zaključku, ko govori »Istria« o slovanski manjšini v deželnem zboru istrskem. Ta deželni zbor je za manjšino pravi Eldorado, pravi raj. Parlamentarno neodgovorni — čujte gospodje dopisniki in učiteljskih krogov! — jej izborna tekne to stanje nemirnosti, zla in konvulzije. Kje da je kaj lepšega, nego taka opozicija, kateri ne treba družega, nego kazati se kakor žrtev potem, ko je izzivala.

In vrhu vsega pa je še vladarjev, ki poslušajo tožbe take opozicije!

Ali naj odgovarjamo?! Ne. Od kje naj bi vzeli besed za primerno označenje takega hinavstva, takega gaženja resnice in takega zavijanja? Manjšina izziva; saj bi se človek krototal na ves glas, ako bi mu krvavo-britki spomini na prebita nečloveška preganjanja od jedne, in nonšolantnega preziranjá od druge strani ne dušili glasu v grlu!

O imenovanju viteza Pajerja deželnim glavarjem piše »Soča« mej drugim:

»Italijanska deželna manjšina je dosegla s tem imenovanjem zopet velik uspeh, kajti deželni glavar je vzet iz srede italijanskih poslancev, še več: to važno mesto zasede »il gran Duce« italijanske radikalno narodne stranke, da-si stoji ta v odkriti opoziciji proti sedanji vladi.

Mi Slovenci pa imamo zopet nov dokaz, koliko se ozira na nas tudi sedanja dunajska vlada, kateri se ni zdelo vredno niti to, da bi se bila pred imenovanjem vsaj dogovorila s slovenskimi deželnimi poslanci. Tisto, da je morda tu pa tam nekoliko potipala, ni vredno omenbe.

Slovenski narod je opravičeno lahko radoveden, kako bodo postopali v ožgled takim odnošajem slovenski deželni poslanci. Kaj nam je prinesla dosedanja taktika, to vidimo; vidimo tudi, da bo treba napeti vse drugačne strune, ki bodo vzbujale v merodajnih krogih več vpoštevanja in obzira do slovenske dvetretjinske večine v deželi.

Slično se izražajo tudi drugi listi.

K položaju. »Information« zatrja, da jej je iz nemškoliberalnih krogov došlo sporočilo, da so se na shodov nemških zaupnikov minole nedelje pojavile diference med posamičnimi skupinami. Še ob 10. uri, torej neposredno pred začetkom konference, ni bila nemška ljudska stranka na jasnem, da-li se udeleži ali ne.

»Politik« označa uspeh te konference nastopno: »Storili so svojo dolžnost brez nade, da bi se jim izpolnile nade.»

Ozirom na referate iz posamičnih pokrajin zatrja »Sonn- und Montags Zeitung«, da niso bili češki Nemei oni, ki so stavili najhujše zahteve, ampak štajerski. Ti so, ki zahtevajo, česar jim nobena vlada — tudi ako bi bila iz nemško-liberalne družine — ne more dati, štajerski srditeži zahtevajo namreč nemški državni jezik.

Domače vesti.

Členom del. podpornega društva v Trstu.

Prijatelji in bratje: S težkim srecem sem ugodil zahtevi tovarišev-odbornikov političnega društva »Edinost«, da sem minole nedelje šel žnjimi v tužno našo Istro — kamor nas je klicala važna narodna dolžnost —, ker sem se bal, da Vam ne bo ljubo, ako Vas zapustim ravno na dan zbora mileganam »Del. podpornega društva«. Vi pa, kakor da ste hoteli porabiti to priliko, imenovali ste me, kakor čitam, ob moji nenavzočnosti na obnem zboru častnim členom »Del. podpornega društva«.

Predragi mi bratje in prijatelji! Na tem krasnem dokazu Vašega priznanja za moje skromno zanimanje za premilo »Del. podp. društvo« sprejmite mojo najsrčnejšo zahvalo, ter bodite uverjeni, da hočem tudi v bodoče ostati z vami, dokler me dolžnost ne pokliče kam drugam in dokler boste Vi sledili mojim iskrenim svetom na korist slovenskega delavskega stanu v Trstu.

V Trstu, dne 10. aprila 1899.

Matko Mandić.

Deputacija cislitvanskih pošt nih uradnic

je bila te dni v avdienci pred cesarjem. Deputacija je izročila prošnjo za izboljšanje položaja pošt nih uradnic in za primerno sistemizovanje njihove službe. Cesar je vsprejel deputacijo zelo milostno in je obljubil, da se da obvestiti, kako stoji stvari.

V Gorico sta došla princ Alfonz Bourbonški in njegova soproga Marija de las Nieves.

Čudno! Spljetsko »Jedinstvo« pripoveduje, da je vlada istrske Italijane postavila pred alternativo: ali naj se za zasedanja deželnega zbora določi Pazin ali Koper. Vrlo zanimivo pa je, da so se Italijani branili Pazina z vsemi štirimi, češ, da tam ne bi bili varni! Čuden izgovor to. Pred kom ne bi bili varni? Saj je Pazin italijansko mesto. Saj so za ohranitev tega italijanstva zasnovali kar celo revolucijo, saj so spravili vso pokrajino po koncu, da bi italijanski Pazin obvarovali pred sramoto hrvatskega gimnazija! Pred kom se boje torej? Pred Italijani? To se nam ne zdi prav verjetno. Pred Hrvati? Saj teh ni v Pazinu!

Torej?! Kje je resnica? Da, da, resnica je jedino to: Pazin ni italijansko mesto. Tu je ogromna večina hrvatska. Hrvatov se boje! Seveda je to prazen strah, kajti Hrvatje še niso na tisti stopinji, na kateri je laška sodrga, ona goloroka in ona v glave-rokovicah.

Čudno pa je vendar to, da Italijani nočejo v italijanski Pazin!

Dovoljenje za električno železnico v Trstu. Železniško ministerstvo je tržaškemu tramvajskemu društvu podelilo koncesijo za zgradbo ozkotirnih prog za električno železnico. Koncesija obseza pred vsem dosedanje tramvajske proge, nadalje proge Sv. Andrej-Škedenj, Piazza della Caserma-Via Rojano in nadalje proge Ponte della Fabbra-Piazza dell'Ospitale-Via Conti, dočim bo po progah Via Campo Marzio-Bagno Fontana in Piazza della Stazione-Punto franco vozila za nekaj časa še konjska železnica. Proge z vsem, kar spada k železnici, morajo biti dodelane tekom poldruga leta od dneva, ko se je podelila koncesija. Železnica bode petnajst let svobodna davščine.

Nova učna knjiga. Ministerstvo je odobrilo knjigo »Slovenski pravopis«. Sestavil Fran Levec. Knjiga je izšla na Dunaju v c. kr. zalogi šolskih knjig 1899 in obsega 8, 165 strani. Cena vezani knjigi je 50 nč., nevezani 45 nč. Dosedaj je še nismo dobili na ogled.

Od kmetijske družbe. Onim našim vinogradnikom, ki se zanimajo za vzgojo namiznega grozdja, naznanjamo, da imamo na razpolago nekaj cepičev namiznega grozdja, katere damo našim členom brez plačnó. Naj se torej oglasijo nemu-

doma za te cepiče v pisarni ulice Geppa št. 14. I. nadstropje.

Odbor kmetijske družbe.

Pevsko društvo «Velesila» v Šklednju vabi na veselico s plesom, katero priredi v nedeljo dne 16. aprila 1899. v dvorani gospe Marije Sanein p. d. «Čemot» s sodelovanjem tamburaškega zboru in domače godbe. Vspored: 1. «Naprej», godba... Jenko. 2. «Vijolčin vonj», mešan zbor... Nedved. 3. «Petelinčeva ženitev», tamburaški zbor... Hajdrih-Sancin. 4. «Oj planine», mešan zbor... Bartl. 5. «Sladke misli», valček: tamburaški zbor, Tomašek. 6. «Lunice», mešan zbor, F. S. Vilhar. 7. «Miljenka»-polka, tamburaški zbor... 8. «Domovini», mešan zbor T. S. Vilhar. 9. «Same zapreke», gluma v enem dejanju; izvajajo domači diletantje. 10. «Godba» med posamičnimi točkami. 11. Odmor. 12. Ples do treh zjutraj.

Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: na veselico za osebo 30 novč.; sedež 10 novč., k plesu eno krono.

Ker je čisti dobiček namenjen v korist društva, se bodo preplačila hvaležno vsprejemala. Na obilno vdeležbo vabi odbor.

Ženski podružnici sv. Cirila in Metoda so darovali v krčmi g. Guliča v Riemanjih štirje Janezi po 40 stot. Rezika in Genovefa po 20 stot. N. N. za zgubljeno stavo 6 kron.

«**Slavisches Echo**». Organ für Politik, Volkswirtschaft, Wissenschaft und Kunst. — Došla nam je prva številka tega lista, kateremu je namen, da v nemškem jeziku brani interese Slovanov. Urednik in izdajatelj mu je dobroznani slovenski politik in pisatelj g. Fran Podgornik. Prva številka obseza več izvrstnih in zanimivih člankov. List izhaja vsakega 1., 10. in 20. dne v mesecu in stane za vse leto 5 gld., za pol leta 2 gld. 50 nč. in za četrt leta 1 gld. 25 nč. Uredništvo in upravnništvo lista se nahajata na Dunaju, IX. Eisengasse št. 13. Novemu sobojevniku želimo obilo sreče; našim rojakom ga pa priporočamo najtopleje.

V Devinu so 14. t. m. odprli otroški vrt, v katerem je že 37 otrok. Voditeljstvo vrta je v dobrih slovenskih rokah in vrt obeta mnogo vspeha.

Iz pred deželnega sodišča. Včeraj sta sedela na zatožni klopi 40-letni mehanik Ivan Damiani in 47-letni mehniški mojster Josip Marsich radi težkega telesnega poškodovanja, storjenega — eden drugemu. Damiani je pretepal Marsicha, a Marsich je streljal na Damianija. Poslednji je dobil 4 mesece, Marsich pa 6. Sedaj sta zadovoljna oba — ali pa ne.

55-letni zidar Štefan Hrovatin je dobil 6 mesecev radi nevarnega žuganja.

Slednjič sta stala včeraj pred sodnikom dva brata, Janez in Jakob Cueuglian. Prvi je bil obdolžen tatvine in izsiljevanja, drugi radi sokrivde. Kradla sta trte in oglje. Prvi je do 8 mesecev, drugi dva tedna.

Nesreča ali samomor. V torek po veliki noči so na Volčjemgradu pri Komnu izlekli iz vode 50-letnega kamnoseka Frana Rebulo — mrtvega. Ne ve se, ali je po nesreči padel v vodo, ali je v njej nalašč iskal smrti. Mož ni bil srečen v zakonu in je večkrat grozil, da si vzame življenje.

Nesreče na železnici. Na veliki ponedeljek zvečer je na progi iz Medvode v Ljubljano povozil vlak 30-letnega Gregorja Trampuša. Odtrgalo mu je nogo pod kolenom in ga ranilo na glavi. Nesrečnega so prevedli v Ljubljano v bolnišnico, kjer je umrl dne 5. t. m.

Dne 7. t. m. pa je povozil vlak blizu Rakke nekega Korošca, imenom Jesoppa. Šel je po tiru proti Postojni. Ker pa je bil hud veter in je deževalo, ni slišal vlaka, ki je prihitel za njim in ga grozno razmesaril.

Pri Trbovljah na Štajerskem je ponesrečil zidar A. Mittoni, delaje na železniškem nasipu. Padel mu je na glavo velik kamen in ga poškodoval tako hudo, da je mož dva dni pozneje umrl.

Drobne vesti. — 40-letna A. B. je bila strupa na javni ulici. Preveli so jo v bolnico. Ker pa ni hotela dati nikakih pojasnil, deli so jo v oddelek za opazovanje. — 45-letni kočijaž Sebastijan je pal z voza tako nesrečno, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. — 26-letnega zidarja I. M. so odveli v zapore, ker je že ob 4. uri zjutraj

nadlegoval mlekarice, usiljeval jim — svoje poljube. V zaporih seveda ni prometa s takim blagom.

Non plus ultra peronospora brizgalnica. Med mnogostevilnimi zistemi zavzema mnogostransko vpeljana in priznana izvrstna Crimeg-ova Non plus ultra peronospora brizgalnica prvo mesto. Ta štajerski sistem odlikuje se z svojo priprosto, priročno pripravo in z najsolidnejšo izvršbo. Kovinski deli sesalke, ki so pritrjeni zunaj na močnem bakrenastem kotlu, imajo jako lahek tek. Zarek je fin in močan. Poprave so skoro izključene in jih izvrši lahko brez truda vsak lajik. Dobiti je ta brizgalka pri Ferd. Körösi, Gradece.

Različne vesti.

Umor dveh žensk. Dne 10. t. m. so našli blizu Oseka dve umorjeni ženski. Edna se imenuje Rozalija Boneberger, imena druge še ni bilo moči zvedeti. Ženski sta bili napadeni o belem dnevu, opoldne. Rozaliji Boneberger je morilec prerezal vrat od zadaj; ono drugo žensko sta usmrtila dva strela istotako od zadaj.

Dohodki avstrijskega ministerskega predsednika. Plača našega ministerskega predsednika znaša na leto 12.000 gld., službena doklada 14.000 gld., aktivna doklada 15.000 gld. in za potne dnevnice dobiva 4000 gold.; vsega skupaj torej na leto 45.000 gld., ali na teden okoli 877 gld.

Shod madjarskih novinarjev na Reki. Britkeje ironije za avstro-ogerske Slované si pač ni možno misliti, nego je ta, da bo prihodnji mesec na Reki shod — madjarskih novinarjev. Ali še ne sprevidijo Hrvatje, da so imeli dosedaj vse preveč programov in vse premalo — dela?!

Iz sodnih dvoran. Okrožno sodišče v Travniku v Bosni je dne 26. marca obsodilo na smrt delavca Jurja Kovačevića, ki je na grozen način umoril lastnico »hotela Vrbas« v Jajcu. Dotično gostilničarko, Fani Haber, so našli v noči od 3. na 4. novembra m. l. zadavljeno v neki sobi njene hotela. Preiskava je dokazala, da jo je umoril Juro Kovačević, ki je bil prej tam v službi a je v jezi zapustil službo. Kovačević je sicer trdovratno tajil, toda priče so neovržno dokazale njegovo krivdo in tako je sodišče izreklo zgoraj omenjeno obsodbo.

Dne 31. minolega meseca se je imela pred kazensko komoro v Potsdamu braniti bogata angleška mis, hči nekega visokostojnega (kalvinskega) duhovnika iz Worchestra, obtožena radi tatvine. Mis Ida Mary Hughes je bila izvrstno vzgojena, je obiskovala učiteljske, kjer je z 17 leti napravila skušnjo za učiteljico. Na to jo je njeni oče poslal na Nemško, da se priuči nemškemu jeziku. Tu se je v Potsdamu seznanila z Mino Sturm, hčerjo tvaričarja. Mina ji je pokazala o priliki ves svoj lišp, ki je bil zelo krasen. Ko ga je ugledala gizdava Angležinja, jej ni dalo miru in zdelo se ji je, da takov lišp mora imeti na vsak način. Da se ga polasti, je ulomila v omaro in vzela iz nje zaponko z dijamanti, vredno 500 mark in osem dni pozneje pa jeden prstan s briljanti. Tatvine so najprvo obdolžili posle, ki so morali vsled tega mnogo pretrpeti. Gospodičina je pozneje došla v rodbino nekega grajščaka, kjer se je zaročila z nekim rezervnim častnikom. Ravno ko je menila oditi na Angleško nazaj, jo je slučajno videla v Berlinu njena prejšnja prijateljica, ko je nosila ukraden lišp. Prijateljica je takoj spoznala svojo lastnino in njeni oče je dal Ido Hughes zapreti. Po šesttedenskem preiskovalnem zaporu so jo zopet izpustili na svobodo proti kaveiji 20.000 mark. Gospodičina je bila pred sodiščem hudo potrta in se ni vedela braniti drugače, nego z besedami: »Oh, lišp je bil tako lep!« Z ozirom na njeno mladost, z druge strani pa zopet radi zlorabe prijateljstva, ko se je tatice vendar nahajala v najslabših gmotnih razmerah, jo je sodišče obsodilo na tri mesece zapora.

Narodno gospodarstvo.

Občni zbor kmetijske podružnice v Bazovici, ki se je vršil v nedeljo dne 26. marca t. l., je bil jako živahen in prav zanimiv za naše kmetovalce. Zborovanja se je udeležilo nad 50 kmetovalcev, vendar bi jih moralo biti še več; posebno smo pogrešali kmetovalce iz sosednih vasi: Padriča in Gropade. Glavno kmetijsko družbo tr-

žaško so zastopali trije odborniki in sicer: Ivan Fajdiga, družbeni tajnik, And. Černe in Jos. Vavovec.

Iz poročila tajnikovega smo posneli, da je družba v minolem letu vsaj deloma dosegala svoj namen.

O točki »posamični predlogi« smo čuli mnogo lepih govorov in vprašanj, važnih za razvoj našega kmetijstva. G. H. Ražem je razpravljal o splošnem kmetijskem napredku v tržaški okolici. Naglašal je, da tržaška vlada še vse premalo stori za razvoj kmetijstva v tržaški okolici, dočim vlade družih dežel mnogo bolj skrbe v tem pogledu. Sicer se tudi tukaj deli neka podpora, katera pa prihaja v take roke, ki niso posebno naklonjene našemu kmetu in se podpora ne porablja tako, kakor bi zahtevala resnična korist kmeta. Tu bi se lahko bolj razvijalo mlekarstvo in sadjarstvo. Za prosopek mlekarstva treba nam je svoje mlekarske zadruge, a za povspesevanje sadjarstva pa imamo brezštevilnih divjih češenj, takozvanih »rešelič«, katere vse bi se dalo s pomočjo od strani vlade pocepiti in oplemeniti in ki bi naposled donašale našemu ljudstvu obilo lepega dokodka. Govornik je predlagal sledečo resolucijo:

»Tržaška kmetijska družba naj se pobriga za to, da se v imenu vse tržaške okolice predloži visoki c. k. vladi spomenica, v kateri naj se naglašajo potreba ustanove sadnih drevesnic pod strokovnim nadzorstvom državnih uradnikov in da sploh bolj podpira naše kmetijstvo v tržaški okolici, katero se razvija prepočasno. Zlasti pa, da vlada ustanovi za tržaško okolico prepotrebno kmetijsko šolo.«

Gosp. Iv. Fajdiga je priznaval, da druge vlade res bolj podpirajo kmetijstvo, nego tržaška; ali pomisliti moramo, da se drugod tudi kmetovalci sami mnogo več zanimajo za razvoj svojega gospodarstva, nego se zanimajo tu pri nas. Ako hočemo torej kaj doseči, delajmo tudi mi tako in pomagano nam bode.

Gosp. And. Černe je v daljšem govoru opisal namen in delovanje glavne naše »Kmetijske družbe«. Omenjal je, da glavni odbor ima res pravo voljo za napredek tržaškega kmetijstva. Temu odboru so dobro poznane razmere in hibe, ki se teže našega okoličanskega kmeta, ali tudi odbor nima zadostne podpore, da bi mogel svojo nalogo izvrševati kar zaporedno, pač pa se mora zadovoljevati z vspehi, kakoršnjih je možno dosežati. Med drugim je polagal vsem členom na srce, da vsakdo stori svojo dolžnost s tem, da plačuje redno svojo letno članarino, ki je že tako skrajno mala, da ni vredno govoriti o tem. Le takó nam bo mogoče polagoma napredovati in vsaj deloma izvrševati naš program.

Gosp. F. M—e je v krasnem ter tu pa tam humorističnem govoru slikal nekdanje in sedanje stanje našega kmetovalca v tržaški okolici. Mrtvaško, oglodano lice je sedanja naša okolica, takó je vskliknil govornik, a da se to lice zopet popravi, treba nam je krepke vladne roke, katera tako lepo skrbi za zeleni »borovec«, a na koristonosen sad se še spominja ne. Govornik je podpiral resolucijo, predloženo po g. H. Ražemu, katera se je tudi vsprejela ob splošnem odobravanju zborovalcev.

Gosp. J. P—t je predlagal, da bi kmetijska družba poskrbela jednega plemenega bika za okraj Bazovico.

Gosp. P. Križmančič je predlagal, da naj kmetijska družba povspeši vprašanje o razdelitvi občinskega sveta.

Gosp. H. Ražem pa je predlagal, da bi si bazoviška podružnica naročila Zugmajerjevo oralo in čistilnico za žito »Trier« ter da se napravi meseca maja tega leta v Bazovici velika javna tombola, katere čisti dohodek bi se porabil v korist živinoreji v bazoviskem okraju. — Vsi predlogi so bili sprejeti jednoglasno.

V novi odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Hraber Ražem, predsednikom, Josip Pertot, tajnikom, Pet. Ražem, blagajnikom; Martin Grgič iz Padriča in Fran Milkovič iz Gropade, odbornika.

Novoizvoljeni predsednik g. H. Ražem se je zahvalil zborovalcem za izkazano mu čast ter je vabil navzoče, naj vstrajajo in ga podpirajo v bodočem delovanju njegovem, kajti le z združenimi močmi nam bo mogoče kedaj doseči zaželeni smoter. Naposled je zaključil zborovanje z besedami:

Rojaki moji! pomagajmo si sami in Bog nam pomore!

S tem je bilo zbórovanje zaključeno, a večina nas smo poseli okoli miz, kjer smo v veseli družbi povžili nekoliko kapljic »rujnega«, a od bližnje mize so nam doneli sree blažilni akordi naše mlade »Lipe«. Naposled smo se zadovoljno razšli v nadi, da smo z današnjim dnem zopet nekaj pridobili.

Konec pšenice »ringa« v Budimpešti.
Poročali smo že, kako je izplačalo ogerske špekulante, ki so hoteli pokupiti vso pšenico, računaje na to, da trgovci in dobavitelji ne bodo mogli dobiti blaga do pogojenega roka in bodo tako primorani plačati globo. V ponedeljek dne 27. m. m. je bil poslednji dan, ko je morala dobiti pšenica v Budimpešto. Vsega skupaj je došla kolosalna množina, 1.187.000 meterskih centov, torej mnogo več, nego je bilo treba. Še isti dan je padla cena pšenice od gld 10.70 na gld. 10., torej že za 70 nvč. Blago, ki bi se imelo dobiti za april, je palo na gld. 9.21, za maj na gld. 9.17. Vsled tega so se pretrgale vezi ringa, ki je menil, da zasluži po 2—3 gld. na meterskem centu, a bode moral sedaj plačati toliko povrh. Da bi se v kratkem cene popravile, na to niti ni misliti. V Budimpešti se sedaj nahaja v skladiščih okolo 2 milijona meterskih centov pšenice. Mlini pa zamorejo v treh mesecih, t. j. do druge žetve, semleti samo 1 in 1/4 milijona met. centov žita, ker se je njih delavnost vsled deževja znižala na pol. Izven tega se nahaja pšenica za april in maj še na potu. A pri tem se ne sme pozabiti, da je pšenica, ki je kupljena za naprej, večinoma lahkeje kakovosti, katero morejo mlini mleti samo pomešano z drugo, bolj pšenico, in se vrhu tega lažje kvari. Vsled tega je ni možno držati dolgo v zalogi in čakati na bolj cene. Škoda, ki jo ima in jo še bode imel konzorcij, se še ne da določiti. Konzorciju bode to dober nauk za bodočnost. Škoda je le ta, ker bode preobilo dovažanje pšenice iz inozemstva vplivalo na cene domače pšenice. Temu uplivu se tudi ne bode mogla ubraniti ni ona pšenica, katero prinese bodoča žetev.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 12. »Wiener Ztg.« javlja, da je računskemu svetniku na namestništvu tržaškem, Ivanu Follie in višemu inženirju na pomorski oblasti v Trstu, Alfredu Purschka, podeljen zlati križ za zasluge.

Dunaj 12. Njegovo Veličanstvo cesar je vsprejel danes nuncija Talanija in potem poslanika Združenih držav ameriških, Harris, ki je predložil svoja pooblastila.

Benetke 12. Priplula je tu-sem avstro-ogerska jahta »Almisa« z nadvojvodinjo Štefanijo na krovu.

London 12. Glasom brzjavke iz Malte je tam angleški parnik »Kingswell« trčil ob grški parnik »Maria«. Poslednji se je potopil in z njim 45 mož.

Atene 12. Zbornica je odobrila izvolitev ministrskega predsednika Zaimisa v Kalavrite. Dobro poučeni krogi zatrjajo, da ministerska kriza nastane danes formalno.

Washington 12. Predsednik Mae Kinley je včeraj z francoskim poslanikom Cambonom izvršil ratifikacijo špansko-ameriške mirovne pogodbe.

Berolin 12. Potem ko je Anglija vsprejela nemški predlog za specialno komisijo za urejenje samojskega vprašanja, pa delajo sedaj druge težave glede zahteve, vsprejete že v načelu, da morajo biti sklepi komisije soglasni.

Najnovejša trgovinska vest.

New-York 11. aprila (Izv. brzjav.)
Pšenica za takoj 82 1/2 za maj, 76 1/2 za julij 75 1/2, za sept. 73 3/4. Koruza za maj 39. 3/4 za juli 39 3/4 Mast 545.

Zahvala.

Ganjena do dna duše zahvaljuje se podpisana Tržaškim Slovenkam na krasnih darovih in adresi. Imena darovateljic, med katerimi je posebno mnogo manj imovnih, ostanejo mi neizbrisljiva v spominu ne samo radi daru, temveč zlasti, ker so s tem pokazale svojo narodno zavednost in nepričakovano naklonjenost do mene. Prav tako toplo se zahvaljujem tudi za posamezne darove našega ženstva.
Marica Bartol — Nadlišek.

Pomlađansko zdravljene.

ZDRAVLJENJE KRVI

Čaj »Tisočerni cvet« (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za ozdravljenje stane 50 nvč. ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER »Al due Mori« v TRSTU, veliki trg.

Tudi za 55 nvč. v markah določje se franko.

Priznana
najboljša in najtrpežnejša
vinograda in sadno-drevesna
brizgalnica je
Czimeg-ova
»Non plus ultra«
Peronospora
brizgalnica
Na vsaki sesalki so vlitte
besede »Non plus ultra«.
Opisi brezplačno.
Kjer ni zastopstva naj se
naroča
Ferd. Körösi-Grädel

Velika hiša

v Motovunu zraven slovečih škocijskih jam, 3 ure od Trsta in 1/2 ure hoda od železnične postaje Divača, ob živahni prometni cesti Reka-Trst, z dvema kuhinjama, z dvema obširnima podzemeljskimi kletimi, s 14 krasnimi sobami s posebnimi ulodi, kakor nalašč prirejenimi za mnogobrojne letovišnike, ki vsako leto prihajajo v ta divno-romantični kraj, z obširnim na visoko obzidan in senčnatim dvoriščem, z velikim vodnjakom z izvrstno vodo, z velikimi hlevi za konje in govedo, z obširnimi spravami za seno ter druge poljske pridelke, s prostranimi lopami, s krasnim se sadjem in trtami zasejenim vrtom in z lepim parkom je vsled nastalih družinskih razmer pod ugodnimi pogoji takoj

na prodaj

Proda se tudi na večletne obroke. — Hiša, kakor vsa ostala obširna poslopja, so kakor nalašč prikladna za gostilničarsko in štacunarsko obrt.

Vsled njene lege na tako živahnej prometni cesti, je posebno pripravna za kupčijo z domačimi pridelki in vsakovrstnim blagom na drobno in debelo; krčma bi pa imela razum navadnega posla z domačim ljudstvom in z vozniki, obilo posla z nebrojnimi obiskovalci škocijskih jam.

Vse pohištvo z vrtom in parkom vred, dalo bi se tudi v najem po dogovoru.

Natanljivejša pojasnila pri lastniku Aleksandru Mahorčiču v Matavuna, pošta Divača.

Nova centralna čevljarnica v Trstu.

Via Maleanton št. 2.

Bogat izbor čevljev

za gospode, gospe in otroke.

Delo solidno, trpežno in po mogočih konkurenčnih cenah.

Cvet proti trganju.

(Liniment caspici).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostibolu, ganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nv. Razpošilja z obratno pošto najmanj dve steklenici

„Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj“

Ph. Mr. M. Leusteka v Ljubljani.

Velika zaloga solidnega pohištva in tapecarij

od
Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. šte. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

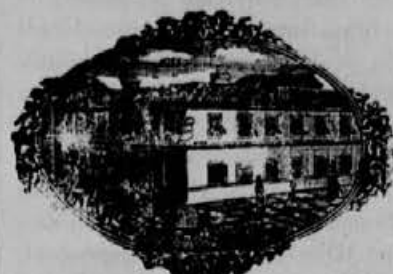
Moje pohištvo donese srečo!

M. Aite

(prej Aite & Zadnik) Razprodaja vse blago v zalogi po znižanih cenah.
Via Nuova ogel ulice S. Lazzaro.

„Hotel Nazionale“

v Trstu, Via Vienna št. 4

nahaja se v bližini kolodvora južne železnice pristanišče, poštne in brzojavnega urada ter je popolnoma obnovljen. Sobe elegantne vse v I. nadstr.

Cena od 60 novč. naprej.

V pritličju nahaja se tudi »Restaurant Nazionale« elegantno opremljen, preskrbljen vedno in ob vsakej uri z gorkimi in mrzlimi jedili. Toči se: fino plzensko pivo in Culmbach-ovo črno pivo, najboljše dalmatinsko »Apolo di Lissa« in istrsko vino ter razna vina v boteljkah, vse po zmernih cenah.

Lastnik je slovan-dalmatinec. Govori se slovenski in hrvaški.

Naslanja se na geslo: »Svoji k svojim« priporoča se slavnemu občinstvu slovenskemu in hrvaškemu za obilen obisk

Josip Serdarović,

lastnik.

„AGRICOL“

Patent T. 49/1008.

Privilegovano mehko kalijsko mlo za uničevanje mrčesov

raztopljivo v mrzli vodi, v raznih krajih Trentina, Istre, Goriške in pri tuk. poljedelski družbi izkušeno kot uspešno sredstvo z zatiranje vsek parazitskih in kriptogamičnih bolezni in žuželk v obče ki okužujejo trte, sadna drevesa in zelenjad.

Navodilo, kako rabiti »Agricole«, na željo poštne prosto.

Milarnica

F. Fenderl i dr. v Trstu.

Zastop in zaloga na Goriškem pri gosp. Frideriku Primas-u v Gorici, Veliki trg 16, na dvorišču.

„THE GRESHAM“

angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897. Kron 159.997.579—
Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897. » 28.823.375—
Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.) » 343.860.067—
V letu 1897. izdanih 7468 polie za glavnico od » 67.331.351.91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije določje se vsakemu na pismo vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1, „Tergesteo“ Scala IV.

Iščejo se dobri agentje, zastopniki in potovalci.